

Comentariul poeziei Poemul odailor scrisa de Leonid Dimov - prima parte

Genericul care i se potriveste bine este cel gasit de Eugen Simion in "Scriitorii romani de azi", voi. III, "Poezia barochista. Onirismul estetic".

Celelalte carti ale prolificului autor, "7 poeme" (1968), "Pe malul Styxului" (68), "Carte de vise" ("69), "Semne ceresti" (70) sau "Eleusis" (70), dezvolta datele initiale intr-un spectaculos symposion lingvistic, prospetimea fantazarii ferind textele, multe de lungime considerabila, de a cadea in manierism. Dimensiunile baroce si cadrul oniric se verifica in "Poemul odailor", piesa care deschide al doilea volum intitulat, dupa numarul bucatilor incluse, "7 poeme". Ni se sugereaza din start o poetica a privirii, prima strofa functionand ca un avertisment pentru cititor, consiliat sa-si alerteze simturile, mai ales pe cel vizual, pentru a savura spectacolul policron: "Ca seria spre fund sa fie calma/ Sunt scoase usile din loc in loc./ Aduna-ti umerii cei reci sub palma/ Ramai alaturi, sa privim din toc." Asadar, pentru a putea contempla, pentru ate bucura de nebanuita viziune estetizata, este nevoie de un ghid initiator, care repartizeaza accentele, dirijand privirea "din toc". Regimul psihologic al perspectivei este calmitatea "Ca seria spre fund sa fie calma".

Descriptivismul static, fastuos, care urmeaza ar reclama o afiliere la estetica clasicista sau parnasiana, daca n-ar exista o multitudine de elemente din recuzita baroca "scoica venusina cu ghitara", verdele "de brocart", luxurianta, asociatiile care vizeaza surpriza: "E verdele gradinii primavara/ Inviorat cuminte, din brocart/ Si scoica venusina cu ghitara/ Inchisa-n ea de-un Odise de cart// E pupura adanca-n draperie/ Cu fluturi de email in cute-ascunsi/ Si mantii de prelati plecati sa fie/ in reci bazilici de pontife unsi// E galbenul spatanelor de jeturi/ Cu bumbi albastri in retea dispusi/ Din glastre cafenii cand suie ceturi/ Si scartaie-n peisaje carabusi." Aglomerarea de substantive domina versurile care, in ciuda proliferarii de notiuni, isi mentin cu strictete rima si ritmul. Mai mult, farmecul lui Dimov, in general, vine mai ales din usurinta exceptionala a versificarii care nu esueaza in facilitate, ordonand, poate, cel mai bogat vocabular utilizat de un poet roman contemporan.

Gustul pentru spectacolul verbal este, evident, de extractie baroca acumuland culori (verde, purpuriu, griul bazilicilor, galben, albastru, cafeniu) si forme stabile ori fluctuante (scoica, ghitara, draperia si mantia, ambele cutate, bazilicile, jeturile, ceturile), intr-o sarabanda stralucitoare. Extraordinara ingramadire a obiectelor cu determinativele lor cu tot, constituie si caracteristica urmatoarelor patru catrene. Repertoriul opulent al odailor se va imbogati deci cu "matase violeta", cu "sideful spart" si "alb vesmant", cu "marele chivot portocaliu", prevazut cu "maner negru", si, mai ales, cu imaginea cumulativa orgiastica a ultimei strofe: "E ultima in care apoi, zac/ Culorile din fiece odaie./ O scena de irozi cu varcolac/ impreunarea lor, in mijloc, taie." Nu rasfatul enumerativ este prin urmare miza, desi delirul asocierilor reprezinta o trasatura unificatoare a operei dimoviene.